

Lekárnik[®]

odborno - informačný mesačník

5

MÁJ 2023
ročník XXVIII.

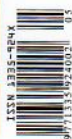

PharmDr. Dagmar
Herbuláková
Lekáreň Harmónia, Trenčín

Konkurenciu
vnímam ako stimul,
ktorý ma núti
„nezaspať na vavrínoch“
a neustále vylepšovať
naše služby

Časopis Lekárnik je určený zdravotníckym pracovníkom oprávneným predpisovať a vydávať lieky.

Lekárnici vždy ochotne poradia

Lekárnici zo slovenských lekární v spolupráci s UNIPHARMOU – 1. slovenskou lekárnickou akčiou spoločnosťou a spravodajským portálom **pravda.sk** aj v uplynulých týždňoch radili pacientom. Naposledy publikované otázky a odpovede sa týkali jarných alergií a ich riešení (poradila Dr. Kapallová), ale aj výberu správnej formy horčička (odpovedala Dr. Botková).

Do ďalších otázok a odpovedí sa môžete zapojiť aj vy, stačí, ak sa nám ozvete!

Spoločne pre zdravie pacienta!

The screenshot shows the website interface with a navigation bar, a main content area with several article thumbnails, and a sidebar with 'NAČÍTANEJŠIE' (Most Read) articles. The main articles include:

- Jarné a letné alergie. Ako ich riešiť?** (Partnerský projekt) by PharmDr. Natália Kapallová.
- Ako si správne vybrať horčička a kedy ho treba užívať?** (Partnerský projekt) by PharmDr. Ivica Botková.
- Lieky a ich kombinácia s nápojmi. Čo môžu spôsobiť niektoré lieky v kombinácii s mliekom, džúsom alebo colou?** (Partnerský projekt) by Mgr. Jana Mlýžňová.
- Aký je rozdiel medzi liekmi s obsahom paracetamolu a ibuprofénu? Kedy ktorý zvoliť?** (Partnerský projekt) by Niveta Kavalčíková.
- Existuje preferencia najdôležitejšieho vitamínu pre zdravie človeka? Hovori sa o čécku. Je naozaj najdôležitejší vitamín?** (Partnerský projekt) by Mgr. Mária Šapčíková.
- Čo sú generické lieky a prečo by sme im mali dôverovať?** (Partnerský projekt) by PharmDr. Lukáš Jarmolák.

At the bottom left, there is a QR code and a text box: "Ku všetkým textom sa dostanete načítaním QR kódu prostredníctvom fotoaparátu svojho smartfónu." Below this, it says "spracoval: Mgr. Ján Zošák".

DISKUSIE A ROZHOVORY

- 4 **názory** – Ako vnímame aktuálnu politickú situáciu?
- 8 **rozhovor** – Očkovanie v lekárňach plánujeme opätovne predložiť do parlamentu poslancovým návrhom; MUDr. Mgr. Michal Palkovič, PhD. MHA, MPH
- 18 **v lekárni** – Konkurenciu vnímame ako stimul, ktorý ma núti „nezaspáť na vavrínoch“ a neustále vylepšovať naše služby; PharmDr. Dagmar Herbuláková
- 21 **interview** – Občania môžu na základe informácií založených na faktoch vytvárať tlak na zvyšovanie kvality všetkých verejných služieb; Dušan Zachar
- 26 **deň ...** – Analýzy, predikcie, realizácie, investície, financovanie, pohľadávky, optimalizácia, pokladnička, cash flow. Toto skrýva práca finančného odboru; Ing. Ivana Sviteková

ODBORNÉ

- 16 **nemocničné lekárstvo** – Paravazácie cytostatických liečiv a ich terapeutické možnosti
- 24 **klinická farmácia** – Liečba epilepsie počas gravidity; VII. časť
- 28 **zaujalo nás** – Výskyt rezistentného patogénu *Pseudomonas aeruginosa* v USA v očných kvapkách (umelé slzy)
- 33 **veterína** – Nezabudnite na ochranu psa vhodnou formou. Parazity číhajú na každom rohu
- 37 **infekcie** – Kvasinková infekcia v intimných partiách postihuje ženy aj mužov
- 38 **príbeh liečiv** – Omeprazol

PORADENSTVO A INFORMÁCIE

- 12 **UNIPHARMA informuje** – PLUS eRecept od PLUS LEKÁRNE je už v ostrej prevádzke
- 15 **ekonomika** – UNIPHARMA štartuje elektronickú komunikáciu
- 29 **spravodajstvo**
- 32 **NRSYS informuje** – Chráňte svoju lekárňu pred vírusmi
- 36 **právne rady** – Obchodný zákonník umožňuje založenie spoločnosti už aj zjednodušeným spôsobom. Môže byť takto založená aj lekárňa?
- 43 **koktejl z farmácie**

ĎALŠIE

- 2 **pozdánka** – Regionálne stretnutia lekárníkov
- 3 **UNIPHARMA radí** – Lekárnici vždy ochotne poradia
- 14 **eko tip** – Prečo byť EKO? Začnime od seba!
- 39 **z univerzity** – Farmaceut by mal vedieť, ako vyzerá melanóm
- 40 **študentské okienko** – Horúce novinky z košickej farmácie
- 41 **in memoriam** – Rozlúčili sme sa s vedcom so srdcom básnika
- 42 **zdravo** – Ako si udržať stálu váhu?
- 44 **dovolenka** – Barcelona. Mesto plné farieb a umenia
- 46 **sociálne siete** – Recenzie na internete. Ako ich získať a ďalej s nimi pracovať?

September 2023

Ako vnímame aktuálnu politickú situáciu?

Stav zdravotníctva po pandémie, vláda v demisii, neskôr úradnícka vláda, poverený minister zdravotníctva, reforma nemocníc, nejasné financovanie z plánu obnovy, nekonečný príbeh na Rázsochách, stopnuté očkovanie v lekárňach, nespokojné ambulancie a záchranky, chýbajúci personál, nesplnené sľuby, výpadky liekov, dofinancovanie štátnej poisťovne... Kto je zodpovedný za túto situáciu a čo bude ďalej po septembrových voľbách? V májových názoroch sa pýtame, ako vnímame aktuálnu politickú situáciu.

PharmDr. Peter Čeniga
Lekárne Jazero, Košice
a Athos, Čečejevce

► Politickú scénu v súčasnosti vnímam ako bežný občan (lekárnik v praxi) ako mimoriadne ponukovo vyčerpanú a bez inovácií. Stoličky a rozhodujúcu moc si navzájom striedajú rovnaké mená a rovnaké tváre a inak tomu nebude ani po septembrových voľbách. **Či si volič zvolí ľavicu, či pravicu, nikto z nás pravdepodobne v naj-**

bližších rokoch neuvidí nič dychvyrážajúce, nové či dramaticky reformné.

► Osobne som toho názoru, že jediný spôsob, ako dať dokopy sektor zdravotníctva, je od podlahy zmeniť systém poistenia, systém nemocníc, zaviesť nadštandardné prípoistenia a s tým nadštandardné služby a to aj v lekárňach pre tých, ktorí by boli ochotní do systému odvádzať viac peňazí. Od štátu sú aktuálne potrebné rôzne kroky, nie divadelné predstavenie.

PharmDr. Emil Polin
Lekáreň Topoľčany

► Súčasnú politickú situáciu ohľadom zdravotníctva vnímam ako slovenský štandard, ktorý sa nám vyvíjal od roku 1989. S tým súvisí postupný prechod od zdravotnej starostlivosti k biznisu so zdravím v najširšom zmysle slova. Zdravotnícka legislatíva sa často ohýbala nie podľa potrieb zdravotníctva, ale účelovo sa menila podľa potrieb

tých, ktorí chceli na tom zarobiť. O tom, že nedodržavanie zákona je slovenským štandardom netreba ani hovoriť. Pridajme k tomu neohospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami, zmeny koncepcií a zákonov pri striedaní vlád či ministrov atď. a nemôžeme sa potom diviť, že sme tam, kde sme. A to aj napriek tomu, že všetko nie je zlé a nie všetci robili všetko zle.

► Ak chceme hľadať toho, kto za súčasnú situáciu môže, je to celkom jednoduché. Stačí si zobrať zoznam členov vlád, poslancov národnej rady a zamestnancov MZ SR od roku 1989 a pozrieť sa, kto čo urobil, či neurobil. **Za každou legislatívnou zmenou, za každým rozhodnutím stoja konkrétni ľudia.**

► V rámci zdravotníctva lekárnici boli vždy na okraji záujmu politikov a mali malé možnosti ovplyvniť legislatívne zmeny. A tiež veľa lekárnikov svojou servilnosťou urobilo viac škody ako úžitku. Výsledkom je napríklad aj biedne a demotivujúce finančné ohodnotenie práce lekárničky, ktoré je čoraz častejšie na úrovni človeka so stredoškolským vzdelaním. Lepšie sú na tom štátom platení lekárnici, ktorí majú plat podľa platovej tabuľky, prípadne nešťatní odborní zástupcovia.

► Lekárne nedostávajú zaplatené za starostlivosť, ale iba za to, koľko tovaru predajú. Ale napríklad rozdať zo štátnej kasy niekoľko desiatok miliónov na očkovaciu lotériu nebol žiaden problém, že?

► Po septembrových voľbách neočakávam zásadnejšie zmeny, iba ak personálne. Zmenu by mohol priniesť iba kvalitný minister s kvalitným tímom na náležitéj odbornej a morálnej úrovni, za predpokladu, že by mu do práce nezasahovalo 150 nekompetentných a ďalších nevedno koľkých „odborníkov“.

Mgr. Ing. Michal Příbylinec
Lekáreň Limba, Poprad

► V otázkach sú jasne pomenované niektoré súčasné problémy zdravotníctva. Sú dôsledkom nezájmu a neschopnosti štátu o ich riešenie a absenciou kompetentného vedenia ministerstva zdravotníctva s nejakou konkrétnou víziou a schopnosťou niečo presadiť. Veď len v tomto skrátanom volebnom období máme už tretieho ministra zdravotníctva, takže niet sa čomu čudovať, že sa hasia iba najakútnejšie problémy a partikulárne záujmy rôznych profesijných skupín, ktoré sú schopné štrajkom alebo hromadnými

výpoveďami niečo pre seba vybojovať. **Nie som si veľmi istý, či sa po septembrových voľbách bude nové vedenie MZ SR zaoberať aspoň našimi najakútnejšími problémami**, ako sú marže, dostupnosť liekov, IVL, ceny a nehovoriac celou koncepciou slovenskej farmácie a toho, čo vlastne štát od nás, farmaceutov, ako poskytovateľov zdravotnej starostlivosti očakáva.

RNDr. Jozef Pospíšil
farmaceut, člen redakčnej rady časopisu Lekárník

► Ako vnímam aktuálnu politickú situáciu na Slovensku? Dovoľte, aby som si v odpovedi na túto otázku pomohol jedným z množstva Murphyho zákonov. „Piate politické pravidlo: Ak politikovi napadne nejaká myšlienka, väčšinou ju zle pochopí.“

► Naše zdravotníctvo a osobitne lieková politika je už niekoľko rokov postihnutá práve myšlienkami politikov. Takou priam ukážkovou nepochopenou myšlienkou je riešiť časté výpadky a nedostatok liekov zriadením štátnej distribučnej spoločnosti. Časté výpadky liekov sa prehĺbili predovšetkým počas a po pandémie. Celá Európa a snáď aj celý svet vie, že sú spôsobené v prevažnej miere problémami vo farmaceutickej výrobe, ako je nedostatok základných surovín a podobne, ale v žiadnom prípade nie konsolidovaným trhom distribúcie liekov. Vo svojej vízii zriadenia štátnej distribučnej spoločnosti MZ SR hovorí, citujem: „zabránení dominantnej pozície na trhu liekov úzkemu kruhu súkromných firiem a ich neúmernému vplyvu na cenu liekov a ich distribúciu“. Pričom práve MZ SR má vo svojej kompetencii (dodal by som, že aj vo svojej povinnosti!) regulovať ceny liekov. Táto regulácia je postavená na ekonomicky oprávnených nákladoch a primeranom zisku. Ekonomicky oprávnenými nákladmi sa rozumejú náklady na obstaranie tovaru, mzdové a ostatné osobné náklady, nevyhnutné ostatné priame a nepriame náklady obehu. Ako tieto náklady narastajú by si mohli zodpovední pracovníci prečítať aj v dennej tlači.

► MZ SR permanentne odmieta zmeniť od roku 2008 platnú reguláciu odmeny za obchodný výkon veľkodistribútorov a lekární, tzv. regresívnu obchodnú prirážku na lieky a diabetické potraviny.

► Vieme, že vláda po vyslovení nedôvery parlamentom nemôže rozhodovať o zásadných otázkach vnútornej a zahraničnej politiky. Napriek tomu kompetencie

ministerstiev (vrátane MZ SR) a fungovanie podľa platného zákona o rozpočte zostáva v plnom rozsahu.

► Na mieste je ale otázka, ako to môže v praxi vyzeráť, keď nebol vymenovaný nový minister zdravotníctva. Ktorý ministerský pracovník sa odváži v tejto situácii do nových parlamentných volieb riešiť napríklad spomenutú regresívnu obchodnú prirážku?

► A čo bude po voľbách? Budeme voliť menšie zlo? Zlo nemôže byť väčšie alebo menšie, zlo je skrátka zlo a kto sa ho dopúšťa, i keď sa tým snaží zabrániť väčšiemu zlu, nemôže byť nijakým spôsobom ospravedlňovaný! **A zodpovedného politika odlišuje od nezodpovedného aj to, že ten zodpovedný sa neriadi len prieskumami verejnej mienky, ale snaží sa dôkladne pochopiť problém a hľadať riešenie.**

► Za seba môžem povedať, že stále zostávam optimistom!

PharmDr. Ondrej Sukeľ
prezident Slovenskej lekárskej komory

► Pred dvanástimi rokmi mi bolo ctou nesúhlasiť.

► Bol to koncom novembra 2010, keď mi redaktor Slovenského rozhlasu telefonicky položil otázku, ako Slovenská lekárska komora vníma návrh legislatívnej úpravy vernostných systémov, ktorú ako pozmeňovacie návrhy k novele zákona o liekoch predložil poslanec Novotný. Bol som asi dva týždne viceprezidentom komory a netušil som, o čom je reč. Uvedomil som si však jednu podstatnú vec – legislatívna práca je to, čomu treba venovať nadštandardný záujem vrátane poznania všetkých súvislostí – vecných, historických, personálnych, vzťahových – jedným slovom politických.

► Mladším kolegom už meno Viliam Novotný asi veľa nehovorí (snáď Košičanom áno, opakovane kandiduje na primátora), rovnako ako im asi veľa nehovoria mená ako Kalist, Uhliarik, Fořt, Sabolová, Gabániová, Paška, či Bastrnák. Minimálne meno Márie Sabolovej by však hovoriť malo.

► V spomínanom pozmeňovacom návrhu iniciovala jedna zo sietí lekární implementáciu konceptu vernostných kariet v zákone o liekoch. Bol to legislatívny skvost, ktorý používal pojmy ako „nákup na recept“, „budúca zľava“ a podobne – to si však, vrátane samotnej absurdity samotného zámeru implementovať obchodné podmienky konkrétneho subjektu v zákone, skúsme odmyslieť. Taká doba bola. Keď sme sa s týmto

nápadom oboznámili, začali sme konať. Boli to dva týždne stretnutí, tlačoviek, komunikácie a prinášania relevantných, na dátach založených argumentov. Vďaka zásadnej pomoci poslankyne Sabolovej a vďaka vetu prezidenta republiky bol tento návrh parlamentom odmietnutý. Osobne som to považoval za môj prvý úspech v komorovej funkcii.

► Stretnutia s politikmi neboli väčšinou príjemné. Išlo o tvrdú oponentúru, často sprevádzanú agresivitou mocných. Bolo to obdobie presadzovania partikulárnych obchodných záujmov, obdobie poznačené spisom „Gorila“, obdobie, v ktorom sa rozhodlo o tom, že smerovanie lekárenstva bude také, aké bude a buď sa lekárnici prispôbia, alebo ako profesia skončia. Bolo to však aj obdobie, v ktorom zaznievali naše vecné a podložené argumenty, mnohé z nich boli akceptované. Bolo to obdobie náročnej, odbornej a konštruktívnej práce, rozhovorov, stretnutí s novinármi, verejných vystúpení aj kuloárnych dohôd. Mnohé zo vzťahov, ktoré sú dodnes živé, majú korene v tejto neľahkej dobe.

► Prečo to spomínam a ako to súvisí s otázkou o dnešnej politickej situácii? Vyššie spomínané mená už poväčšine zhlitla história. Sú tak reálnou ukážkou prchavosti moci účastníkov politického života a spája ich to, že hoci sa naše názory často principiálne rozchádzali, bolo mi ctou s nimi nesúhlasiť. S poslancom Novotným sme viedli tuhé boje, ale nemali sme problém ísť spolu na obed a dodnes sa pri náhodnom stretnutí vieme normálne porozprávať. Nie je to až tak dávno, keď tu boli politici, ktorí ctili princípy legislatívnej tvorby, rozumeli im, komunikovali a do konfliktu vstupovali síce s vedomím prevahy, ale zároveň s elementárnym rešpektom voči oponentovi. V parlamente nosili oblek a kravatu.

► Nevie si ani len predstaviť, že by sa v tom čase zmenil zo dňa na deň spôsob predpisovania liekov len na základe priania pár lekárov, ktorí by bez akýchkoľvek relevantných dát presvedčili pár poslancov. Nevie si predstaviť, že by v tom čase po vyhodnotení MPK, po odobrení tripartitou a legislatívnou radou vlády minister predložil na rokovanie vlády inú verziu zákona. Nevie si ani len predstaviť, že by vtedajší politici nereagovali na opakované žiadosti o stretnutie (nemyslím odmietnutie stretnutia, ale aspoň slušné odpísanie na e-mail, či zdvihnutie telefónu). Nevie si ani len predstaviť, že by v tom čase neexistovala písomná forma zápisnice rokovania legislatívnej rady vlády. Nevie si ani len predstaviť, že jedinou reakciou vtedajších politikov na nedostupnosť liekov by

bolo konštatovanie, že „nemáme zákonné nástroje na riešenie“.

► Obzerajúc sa dvanásť rokov dozadu si neviem predstaviť mnoho, mnoho ďalších vecí, ktoré dnes považujeme za politickú samozrejmosť. **Verím, že vo verejnom priestore stále existuje ambícia túto samozrejmosť zmeniť. Že politika raz bude kultivovaným priestorom na súťaž myšlienok, vízií a snahou o lepšiu, vyspelejšiu krajinu.** Že synonymom politickej práce nebude odmietanie konštruktívnych návrhov a boj za vlastné ego. Že (ne) dostupnosť základných liekov bude pre politikov minimálne takou témou, akou nedelňý predaj a že sa začneme spoločne snažiť dobehnúť zdravotníctvo 21. storočia.

MUDr. Mgr. Elena Marušáková, MBA

viceprezidentka Asociácie na ochranu práv pacientov, členka redakčnej rady časopisu Lekárnik

► Je veľmi ťažké sa vyjadriť k aktuálnej situácii, keďže je naozaj veľmi neprehľadná. Nateraz je pre nás kľúčové, aby sa odstránil percentuálny limit na objem peňazí na výnimky. Od 1. 1. 2023 preto zdravotné poisťovne môžu na lieky na výnimky použiť iba 3,9 % z celkového objemu peňazí určeného na lieky pre rok 2023, čo predstavuje necelých 60 miliónov € na jeden rok. V Národnej rade je návrh novely zákona, ktorým sa má dosiahnuť časový posun o rok. Pre nás je dôležité, aby došlo k úplnému zrušeniu.

► **Ešte stále Národná rada SR rokuje a ešte stále majú možnosť poslanci zlepšovať, čo pokazili.**

Ing. Iveta Pálešová

výkonná riaditeľka Asociácie inovatívneho farmaceutického priemyslu, členka redakčnej rady časopisu Lekárnik

► Vzhľadom na skutočnosť, že vlni došlo k dlho očakávanej a pripravovanej zmene zákona o úhradách 363/2011 Z. z., skôr by som sa rada vyjadrila k týmto zmenám, ktoré priniesli aj viaceré pozitíva, z ktorých vyplývajú však výzvy do budúcnosti a ktorých vplyv, ak sa, samozrejme, proces nezabrzdí technicky alebo z dôvodu nedostatku financií, budú môcť pocítiť pacienti v nasledujúcom období a vyjadrila by som sa nasledovne:

► Reforma liekovej politiky v podobe novely Zákona 363 bola pozitívne prijatá celým zdravotníckym sektorom, vrátane AIFP. Základ zmien bol položený správne – ak však chceme, aby sa prístup k moderným liekom naozaj aj v praxi zlepšil, je potrebné realizovať viaceré zmeny v implementácii zákona. Netýka sa to pritom iba prístupu k inovatívnym liekom, ale aj takým, ktoré sú dlhé roky štandardom starostlivosti vo väčšine európskych krajín. Zároveň prístup k novým liekom nebude možné zabezpečiť bez finančných investícií „zaplátaním“ medzery v dostupnosti finančne vo výške cca 100 – 150 mil. € ročne a následným plánovaným medziročným nárastom 5 – 7 %.

► Prístup k moderným liekom však treba vnímať aj v kontexte prepojenia jednotlivých zložiek zdravotníckeho systému. Chýba spoločná východisková dátová báza, na základe ktorej by sme merali a vyhodnocovali účinnosť, pridanú hodnotu aj dlhodobé ukazovatele zdravia slovenskej populácie. Zároveň v tejto situácii nie je možné

ani využívať všetky možnosti dohôd medzi štátom a výrobcami, ako napr. schémy zdieľania rizík, ktoré by mohli priniesť viac moderných liekov pre občanov.

► **Všetky tieto oblasti predstavujú príležitosť pre novú vládu ako zlepšiť dostupnosť a rovnocenný prístup k moderným liekom pre všetkých občanov Slovenska.**

PharmDr. Michaela Palágyi, PhD.

predsedníčka Asociácie pre generické a biosimilárne lieky GENAS, členka redakčnej rady časopisu Lekárnik

► Asociácia GENAS si kladie rovnaké otázky, na ktoré, bohužiaľ, nemáme odpoveď. Komplexne vnímame situáciu v štáte za málo predvídateľnú a nejasnú. Nepriaznivý stav sa prehlbuje s negatívnym dopadom na pacientov. Veríme, že kompetentní situáciu vnímajú a vykonajú potrebné kroky na zabezpečenie riadnej funkčnosti štátu so zreteľom na obyvateľov Slovenskej republiky.

MUDr. Marián Šóth

prezident Asociácie súkromných lekárov SR

► Všetko ste to zhrnuli celkom jednoznačne a na to môže byť len jedna odpoveď. **Naše zdravotníctvo je odrazom katastrofálnej politickej situácie, neschopnosti a neodbornosti vládných činiteľov.** A to, čo sme tu videli za posledné obdobie vlády Igora Matoviča a Eduarda Hegera sa nedá nazvať nijako inak, iba absolútny amatérizmus a nekompetentnosť. Zlé rozhodnutia, klamstvá, nezájum. Kým budú zdravotníctvo a školstvo na chvoste záujmu našich vládných predstaviteľov, táto krajina bude prosperovať len veľmi ťažko. Nevieme sa všetci dočkať zmeny, lebo nám neostáva nič iné ako dúfať, že príde niekto s triezvym rozumom a bude brať zdravie našich občanov ako prioritu.

prof. PharmDr. Ján Klimas, PhD., MPH

dekan Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave

► **Na akademickej pôde dbáme na apolitickosť a ja túto zásadu musím a aj chcem dodržať.** Názor, samozrejme, na vašu otázku mám, ale verejne ostanem bez komentára.

► K očkovaniu som sa verejne vyjadril v tlačovej správe: V odbornej farmaceutickej komunite aktuálne rezonuje nečakané vypustenie ustanovenia umožňujúceho poskytnúť očkovanie v rámci lekárenskej starostlivosti v slovenských verejných lekárňach z návrhu novely zákona o liekoch a zdravotníckych pomôckach. Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave bola od začiatku súčasťou diskusií a priprav vzdelávacieho programu pre farmaceutov pre výkon očkovania v lekárňach. Osobne vnímam vypustenie dobrého a dobre pripraveného ustanovenia ako veľmi prekvapujúce rozhodnutie.

► Chřipka spôsobuje každý rok 4 – 50 miliónov symptomatických prípadov v EÚ/EHP a 15 000 – 70 000 európskych občanov každoročne zomiera na príčiny spojené s chřipkou. Tieto údaje okrem medicínskych dôsledkov poukazujú na rastúce sociálne a ekonomické náklady pre svet a zdôrazňujú dôležitosť prevencie chřipky pre sezónne epidémie. Každoročné očkovanie proti chřipke je najúčinnjším spôsobom prevencie chřipky.

► Mnohé európske krajiny v posledných rokoch zaviedli legislatívne zmeny na rozšírenie úloh verejných lekární, keď aj prostredníctvom očkovania v lekárňach dochádza k znižovaniu tlaku na ostatné časti systému zdravotnej starostlivosti. Podľa prieskumu

Medzinárodnej farmaceutickej federácie z roku 2020 ponúkajú verejné lekárne v rôznych kútoch sveta mnohé druhy očkovania. Okrem najčastejšieho druhu očkovania proti chřipke realizujú aj očkovania proti hepatítidam, DTP (záškrt, tetanus, čierny kašeľ), meningitíde či rôzne cestovné očkovania.

► Slovenský projekt zavádzania očkovania proti chřipke poskytovaného certifikovanými lekárnikmi zdravým dospelým osobám je unikátnou ukážkou interdisciplinárnej spolupráce medzi lekármi a lekárnikmi. Táto interakcia medzi zdravotníckymi profesiami je zameraná na zlepšenie zdravia slovenských občanov cestou zvýšenia dostupnosti očkovania. To bude nevyhnutne spojené s pozitívnym výsledkom zvýšenia zaočkovanosti dospeljej populácie, so zlepšením povedomia o benefitoch očkovania u kritickej časti občanov Slovenska, so znížením miery chorobnosti a šetrením finančných nákladov, ktoré so sebou sezónny výskyt chřipky prináša.

► V odborných kruhoch budeme pozorne počúvať odôvodnenia tohto nečakaného obratu. Sme pripravení opätovne predstrieť všetky argumenty, prečo si myslíme, že očkovanie poskytované vyšskolenými certifikovanými lekárnikmi je správna vec a aj ponúknuť odbornú pomoc pri presadzovaní tejto modernej koncepcie v rámci prevencie chřipky v Slovenskej republike.

ZÁVER

Nelichotivú situáciu hodnotia vo svojich vyjadreniach aj odborníci z praxe – tiež nelichotivými slovami. Pravdou je, že mnohé témy, o ktorých sa hovorí, majú svoje riešenia. Ich aplikácia do skutočného zdravotníckeho „života“ je zdĺhavá. Pri politických šarvátkach, ktoré občas pripomínajú detské pieskovisko, zmenách vo vláde, výmene ministrov a štátnych tajomníkov sa však nemôžeme čudovať, že sa pozitívne zmeny nedejú tak, ako by sme si predstavovali. Nuž, snáď niekedy prídu tie lepšie zajtrajšky...

spracoval: Mgr. Ján Zošák

